

Довідка
про творчий внесок у цикл наукових праць
«Міграційна активність населення України: соціально-економічні
виклики та механізми регулювання» претендента на здобуття премії
Президента України для молодих вчених
Біль Мар'яни Михайлівни

Під час виконання дослідження д.е.н., с.н.с. Біль М.М. займала посади інженера (2009-2011 рр.), молодшого наукового співробітника (2011-2012 рр.), наукового співробітника (2012-2014 рр.) та старшого наукового співробітника (з 2014 р.) Інституту. Її особистий творчий внесок до циклу наукових праць полягає у такому:

- поглиблено теоретичні основи дослідження міграційної активності населення у системі знань міграціології. Сформульовано дефініцію міграційної активності, обґрунтовано її структурні детермінації рівня мобільності суспільства;

- розвинуто концептуальні положення регулювання міграційної активності населення з позиції реалізації права на мобільність. У рамках наукових обґрунтувань щодо змісту і структури механізму регулювання міграції населення диференційовано відмінність між поняттями «міграційна політика», «державне управління міграцією», «державне регулювання міграції», «концепція і стратегія міграційної політики». Запропоновано типологію механізмів регулювання міграції населення;

- сформовано теоретико-прикладні засади аналізування транскордонної соціально-економічної поляризації як фактора міграції населення. Визначено види просторової поляризації, що дало змогу конкретизувати показники оцінки соціально-економічної поляризації та провести їх компаративний аналіз для України та сусідніх до Карпатського регіону держав. З'ясовано, якими можуть бути стратегія і тактика регулювання просторової соціально-економічної поляризації на різних управлінських рівнях;

- розвинуто ризикогенний підхід до аналізування міграційної активності населення. Здійснено розподіл основних ризиків і загроз високої міграційної активності населення для областей Карпатського регіону. Ризики проаналізовано за групами управлінських, інтелектуально-освітніх, кадрових, просторових, соціальних, інституційних, конкурентних, мережевих;

- виокремлено пріоритетні напрямки вдосконалення регулювання міграційної активності населення України та Карпатського регіону за проблемноорієнтованим підходом. У рамках рекомендацій щодо вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення запропоновано основні етапи формування Національної системи моніторингу міграційної активності населення України;

- обґрунтовано стратегічні імперативи соціального захисту міграційно-активного населення України з урахуванням викликів внутрішньої вимушеної мобільності та зростаючих зовнішніх міграцій. Вказано на роль правової

культури трудових мігрантів у забезпеченні їх соціально-економічної захищеності.

За результатами наукових досліджень щодо цієї тематики Біль М.М. опубліковано 99 праць, у т.ч. 1 одноосібна монографія, 9 колективних монографій (2 – видані за кордоном), 5 статей у наукометричних базах Scopus і Web of Science, 50 статей (10 – видані за кордоном), 28 публікацій у матеріалах конференцій, 6 інших наукових видань та методичних рекомендацій.

Згідно бази даних Google Scholar загальна кількість посилань на публікації Біль М.М. складає 360, h-індекс – 9.

Директор Інституту,
доктор економічних наук, професор

Василь КРАВЦІВ

Претендент на здобуття премії
д.е.н., с.н.с.

Мар'яна БІЛЬ

ДОВІДКА
про творчий внесок у цикл наукових праць
«Міграційна активність населення України: соціально-економічні
виклики та механізми регулювання» претендента на здобуття премії
Президента України для молодих вчених
Бараняка Ігоря Євгеновича

Під час виконання дослідження к.е.н. Бараняк Ігор Євгенович займав посади провідного інженера (2012-2020 рр.), молодшого наукового співробітника (з листопада 2020 р.) Інституту. Його особистий творчий внесок до циклу наукових праць полягає у такому:

- виявлено розбіжності в статистичному обліку й аналізуванні міграційних процесів в Україні та зарубіжних країнах, що дозволило сформулювати рекомендації до моніторингу міграційної активності населення на загальнодержавному і регіональному рівнях;

- узагальнено критичні виклики інтенсифікації зовнішньої міграції населення Карпатського регіону, а саме зростання обсягів освітньої і трудової міграції молоді при активній політиці залучення висококваліфікованих та робочих кадрів у країнах ЄС, посилення дисбалансів регіональних ринків праці, низький рівень оплати праці та доходів населення, відсутність ефекту заміщення робочої сили через низький рівень демографічного відтворення та активної політики приваблення іммігрантів;

- розроблено методику побудови прогностичної моделі розвитку україно-німецької міграційної системи, алгоритм якої включає три етапи: прогнозування чисельності та структури населення Німеччини та України; прогнозування макроекономічних показників та кон'юнктури ринків праці Німеччини та України; прогнозування обсягів потенційної міграції населення України до Німеччини;

- розроблено та науково обґрунтовано методичні засади побудови прогностичної моделі демовідтворювальних процесів в умовах підвищеної міграційної активності населення України та Карпатського регіону. Результати демографічного прогнозування засвідчили, що за показниками природного відтворення населення області Карпатського регіону входять в стан нової демографічної кризи;

- сформовано програмно-методологічний базис системи моніторингу демовідтворювальних процесів в умовах розвитку територіальних міграційних систем та інтенсифікації міграційних процесів;

- розроблено й апробовано методику розрахунку індексів регіональної міграційної привабливості, яка враховує економічно активне населення та дозволяє у межах конкретної міграційної системи кристалізувати її архітектуру через визначення регіональних «ядер»;

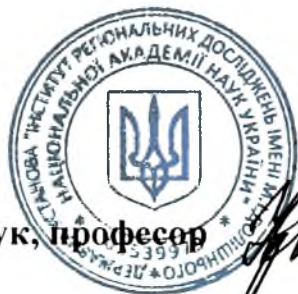
- для оцінки обсягів потенційної зовнішньої міграції населення у зрізі еміграційного та імміграційного векторів у залежності від прогнозних тенденцій соціально-економічного розвитку областей Карпатського регіону побудовано множинні лінійні кореляційно-регресійні рівняння, що дозволило

виявити ключові параметри рівняння регресії – темп зростання середньої заробітної плати, темп зростання частки сукупних витрат домогосподарств на продукти харчування, темп зростання величини прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одну особу-мешканця, темп зростання індексу споживчих цін.

За результатами наукових досліджень щодо цієї тематики Бараняком І.Є. опубліковано 40 праць, у т.ч. 5 колективних монографій (1 – видана за кордоном), 3 наукові статті у наукометричних базах Scopus і Web of Science, 14 статей у фахових виданнях України, 12 публікацій у матеріалах конференцій, 6 інших наукових видань та методичних рекомендацій.

Згідно бази даних Google Scholar загальна кількість посилань на публікації Бараняка І.Є. складає 100, h-індекс – 5.

**Директор Інституту,
доктор економічних наук, професор**

Василь КРАВЦІВ

**Претендент на здобуття премії
к.е.н.**

Ігор БАРАНЯК